

Annons

Kultur

Scen

Sagolikt om naturens helande kraft

11 februari 2023 12:05

Det är gott om ensligt belägna gods ruvande på familjehemligheter i den brittiska gotiska fiktionen. Lägg till en svärmodig och hårdför morbror som sörjer sin döda hustru, en bister husföreståndarinna, slutna dörrar till förbjudna rum och bara en sista ingrediens fattas för att göra konceptet komplett: den föräldralösa flickan som sätter allt i rörelse.

Text: Boel Gerell ↗

Det här är en recension. Analys och värderingar är skribentens egna.

Mary (Cajsa Svensson) hälsar på rödhaken i den hemliga trädgården. Anna Nässlander är dockspelare.
Bild: Amelie Herbertsson

FAKTA

Den hemliga trädgården

Regi & dramatisering: Harald Leander, fritt efter Frances Hodgson Burnetts roman "Den hemliga trädgården". Scenografi & kostym: Kajsa Hilton-Brown
Dockmakare & maskör: Evalena Jönsson Lunde. Kompositör: Anders Wall
Ljus: Wesslan. På scen: Gunilla Andersson, Cajsa Svensson, Björn Löfgren, Gustav Bloom och staterande tekniker: Anna Nässlander/Måns Ekander.

Teater 23, Malmö 10/2.

Boel Gerell är författare och kulturjournalist på kultursidan.

Häng med i vår kulturbevakning – gå in under "Mitt konto" och "Notisinställningar" i appen och aktivera pushnotiserna för kultur!

Till de genretrogna romanerna hör Frances Hodgson Burnetts ungdomsbok "Den hemliga trädgården" från 1909, läst och älskad av generationer och dessutom adapterad till film och scen åtskilliga gånger. Nu senast av dramatikern och regissören Harald Leander för Teater 23, i en tidstrogen version som förvaltar miljön och stämningen från originalet väl.

Annons

För scenografin står Kajsa Hilton-Brown som tidigare skapat det gastkramande rummet till högstadierysaren "Fulet" för samma scen. Med hjälp av skuggspel och projektioner förflyttar vi oss från Indien till godset Misselthwaite i Yorkshire, ägt av den lynnige Archibald Craven. Hit anländer hans tioåriga systerdotter Mary sedan hennes båda föräldrar dött i kolera.

Kajsa Hilton-Brown gör mirakel av det egentligen minimala scenrummet och öppnar genom en vridscen med vikkväggar för ständigt nya rum och landskap. Mot slottets dystert mörkbetsade träpaneler står trädgårdens spirande grönska, förhöjd av Iben Wests och Anna Nässlanders skira ljussättning och befolkad av Evalena Jönsson Lundes fantasifulle djurfigurer. Så är också naturens helande kraft ett av pjäsens bärande teman.

För långt innan koleran tog Marys föräldrar, hade de övergivit henne för arbete och nöjen. Inte minst moderns skuldbeläggs tydligt i boken, medan motivet till flickans kärleksbrist lämnas mer öppen i Leanders tappning. Rätt välbehövligt dämpas också det sedelärande inslaget från förlagan, när den trumpna och själviska flickan under inverkan av frisk luft och motion blir söt och trevlig.

Liksom i Leanders tidigare prisbelönta dramatisering av "Legenden om Sally Jones" för samma scen står han själv för regin. Och liksom den gången lyckas han förunderligt väl förvalta atmosfären och den grundläggande idén från boken. Här är intrigen visserligen jämförelsevis tunnare och den stora behållningen får i stället sökas i de enskilda scenerna, de sagolika miljöerna och ensemblespelet.

Annons

På samma sätt som scenrummet ständigt transformeras går skådespelarna ut och in ur en mängd olika roller. Bara Cajsa Svensson är och förblir Mary i en tolkning med stark integritet och kvardröjande poetiskt skimmer.

Ben (Björn Löfgren) visar Mary (Cajsa Svensson) var köksträdgården ligger.
Bild: Amelie Herbertsson

Dickon (Gunilla Andersson) pekar ut de olika träden i den hemliga trädgården för Mary (Cajsa Svensson).
Bild: Amelie Herbertsson

Kultur

Barnkultur

Scenrecensioner

